

TARCSAI HÍRADÓ

“Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.” Tamási Áron

2010. május

INGYENES ÖNKORMÁNYZATI INFORMÁCIÓS LAP

10. évfolyam 4. szám

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Köröstarcsa Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2010. április 29. napján tartotta soros ülését, ahol az alábbi döntéseket hozta:

A Képviselő-testület a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról és a két ülés között történt fontosabb eseményekről szóló beszámolót elfogadta.

A Képviselő-testület a 2010. évi országgyűlési választás települési lebonyolításáról, eredményeiről szóló tájékoztatást tudomásul vette.

A Képviselő-testület a 2009. évi ellenőrzési terv végrehajtásáról szóló összefoglaló ellenőrzési jelentést elfogadta.

A Képviselő-testület az önkormányzat 2009. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló beszámolót elfogadta.

A Képviselő-testület az önkormányzat 2009. évi egyszerűsített beszámolóját elfogadta.

A Képviselő-testület Köröstarcsa Község Önkormányzata 2009. évi gazdálkodása során keletkezett, jogszabályok szerint felülvizsgált pénzmaradványa 100 081 381 Ft-ban kerül jóváhagyásra, az alábbiak szerint:

Polgármesteri Hivatal pénzmaradványa	98.630.147 Ft, ebből
- Működési célú pénzmaradvány	13.110.585 Ft
- Felhalmozási célú pénzmaradvány	85 519.562 Ft
Általános Iskola pénzmaradványa	1.451.234 Ft, ebből
- Működési célú pénzmaradvány	1.451.234 Ft
- Felhalmozási célú pénzmaradvány	0 Ft.

Köröstarcsa Község Önkormányzata Képviselő-testülete az Általános Iskola 2009. évi szabad maradványát (alulfinanszírozási összeg) az Önkormányzat egyéb céltartalékába helyezi, melyet későbbi döntés után lehet majd felhasználni, az Általános Iskolával kapcsolatos új, nem tervezett kiadásokkal kapcsolatban.

A Képviselő-testület a Polgármesteri Hivatal Eszközök és források értékelési szabályzatát módosította.

A Képviselő-testület az Önkormányzat 2009. évi gazdálkodásának zárszámadásáról szóló rendeletét megalkotta.

A 2009. évi költségvetés bevételi főösszege 533 502 000.- Ft, kiadási főösszege 433 292 000.- Ft.

A Képviselő-testület a Szociális Bizottság és a polgármester beszámolóját az átruházott szociális és gyermekvédelmi hatáskörök gyakorlásáról elfogadta.

2009. évi kimutatás a Művelődési, Sport és Szociális Bizottság és a polgármester beszámolójához a szociális és gyermekvédelmi hatáskörök gyakorlásáról

Támogatás megnevezése	2009 évben részesült (fő)	felhasznált összeg (eFt)
Átmeneti segély pénzbeli	126	804
természetbeni	29	190
Köztemetés	3	419

Ápolási díj méltányosságból	10	2 348
Kamatmentes kölcsön	75	1 836
Lakásfenntartási támogatás	177	9 389
Temetési segély	4	57
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	2009.évben részesült (fő)	felhasznált összeg (eFt)
pénzbeli	43	258
természetbeni	--	--
Babátámogatás	2009.évben részesült (fő)	felhasznált összeg (eFt)
pénzbeli	29	290
Egyéb önkormányzati támogatás	2009.évben részesült (fő)	felhasznált összeg (eFt)
Karácsonyi csomag felhasznál		
Természetbeni	383	191

A Képviselő-testület az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámolót elfogadta. (A beszámoló a www.korostarcsa.hu oldalon megtalálható.)

A beszámoló a 149/1997.(IX.10.) Kormány rendelet 10. számú mellékletében rögzített tartalmi követelmények alapján készült el, amely az alábbi kérdéskörökből áll:

- A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira
- Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása
- Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása Gyermekjóléti Szolgálat beszámolója alapján
- Ajegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések
- A felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzés tapasztalatai
- Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása
- Bünt megelőzési program
- Civil szervezetekkel történő együttműködés

A Képviselő-testület a Polgármesteri Hivatal önköltség számítási szabályzatának módosítását elfogadta.

A Képviselő-testület a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 5/1993(VII.08.) önkormányzati rendelet módosítását elfogadta, mely alapján szociális étkeztetésre jogosult az a személy is, aki egészségkárosodásának mértéke legalább a 40 %-ot eléri.

A Képviselő-testület megbízta a polgármestert az Alapszolgáltatási Központ működési engedélyének módosításával kapcsolatosan járjon. A működési engedély módosítását az étkeztetés tekintetében 30 férőhelyes helyett 50 férőhelyesre módosítják, a korábbi évekhez képest jelentkező többletigény miatt.

Családi események szolgáltatási díjairól és az anyakönyvvezetői díjazásról szóló rendelet megalkotta a Képviselő-testület.

A hivatali munkaidőn belül ingyenes *alapszolgáltatás* házasságkötésnél - az anyakönyvvezető hivatalos helyiségben, jogszabályban rögzített hivatalos szöveg és eljárásban való közreműködése - melynél résztvevők a házasulók, a tanúk, tolmács és az anyakönyvvezető.

Amennyiben nem az előzőekben meghatározott alapszolgáltatás igénybevételéről van szó, a szolgáltatásért térítési díjat kell fizetni, az alábbiak szerint:

Szolgáltatás megnevezése:

a.) A nagyterem igénybevétele	10.000.- Ft
b.) A nagyterem felének igénybevétele	5.000.- Ft
c.) Anyakönyvvezető ünnepi beszéde	5.000.- Ft
d.) Gépi zene és hangosítás a teremórleten felül	3.000.- Ft
e.) Az anyakönyvvezető hivatalos helyiségén kívül történő házasságkötésen való közreműködése ünnepi beszéddel együtt	30.000.- Ft
f.) Az anyakönyvvezető hivatalos helyiségén kívül a szabadban megrendezendő ünnepség esetén a művelődési ház készenléti díja	5.000.- Ft

A Képviselő-testület a Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde Alapító okiratának módosítását elfogadta. Megbízta a polgármestert és a jegyzőt, hogy az intézmény működési engedélyének módosításával, mely szerint a bölcsődei maximális gyermek létszám 14 fő.

A Képviselő-testület elfogadta a pedagógus túlórák csökkentésének lehetőségeiről szóló előterjesztést.

A Képviselő-testület elfogadta a Szabó Károly Művelődési Ház és Könyvtár által benyújtott pályázatokról, illetve a Közösségek építése a Körösök völgyében a közművelődés a nem formális és informális tanulás szolgálatában Békés megyében című projektről szóló előterjesztést.

A Képviselő-testület tudomásul vette a 2009. évi ellenőrzési terv végrehajtásáról szóló ellenőrzési jelentést.

A Képviselő-testület a Községi Sportkör támogatását 203.200.- Ft-tal kiegészítette, melynek fedezete a dr. Mieczynszky Ernő képviselő és Schupkégel Ádám bizottság tag által felajánlott öt-öt havi tiszteletdíjra betervezett összeg szolgál. A KHB egyesület támogatását 127.000.- Ft-tal, a Diáksport Egyesület támogatását 63.500.- Ft-tal, az Ovisokért Alapítvány támogatását 63.500.- Ft-tal egészíti ki, melyek fedezete a dr. Bácskay Tamás alpolgármester által felajánlott összesen 4 havi tiszteletdíjra betervezett összeg szolgál.

A Képviselő-testület döntött a régi óvoda épület felértékeléséről.

A Képviselő-testület hozzájárult, hogy a Községi Sportkör a sportpályánál található épületben központi fűtést alakítson ki.

A Képviselő-testület döntött, hogy az önkormányzati gépjármű szabad kapacitásának hatékonyabb kihasználása érdekében az önköltség számítási szabályzat figyelembe vételével a Képviselő-testület tagjai is vezethessék azt felelősségvállalás mellett, az önkormányzat által támogatott civil szervezetek igényének kielégítésére.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ TÁJÉKOZTATÓJA

Erdős Norbert országgyűlési képviselőt választották a Magyar Köztársaság Parlamentjének jegyzőjévé. Ez a státusz Békés és térsége rendszerváltás utáni történetének legmagasabb parlamenti méltóságát jelenti. A képviselő Hende Csaba helyét veheti át az új Országgyűlésben, aki a Honvédelmi Miniszteri posztért hagyja ott jegyzői feladatát. A Fidesz képviselői közül Erdős Norbert kapta Békés megyéből a legkiemeltebb

feladatot a Parlamenten belül, ugyanis a jegyzői megbízatás a harmadik legnagyobb közjogi méltóság az Országgyűlésben, csak az elnöki és az alelnöki feladat jelent magasabb tisztséget. Erdős Norbert jegyzői kinevezése egyrészt választókerületében végzett elmúlt nyolc esztendő munkájának szól, másrészt kitüntető Békésnek és térségének valamint az egész megyének.

Erdős Norbert jelölésével és megválasztásával világosan megmutatkozott, hogy Békés megye kiemelt figyelmet kap az elkövetkezendő négy esztendőben, és ezáltal új távlatok nyílnak a Viharsarokban élő családok, emberek számára.

INTÉZMÉNYI HÍREK

Meghívó

Szeretettel meghívunk minden érdeklődőt a Napköziotthonos Óvoda *évszázó* és *ballagási ünnepségére*, mely **2010. május 29-én szombaton, délelőtt 10 órakor** kerül megrendezésre az óvodában.

Juhász Antalné
vezető óvónő

„Búcsúzunk mi, pöttyös labda, csillogó homok,
Tarka-barka szép mesék, vidám szép napok.
Kisautó, babakocsi, nem feledünk el.
Napsugaras óvodánkat nem felejtjük el.”

Köröstarcsai sikerek

„Sárrét Kis Természetudósa” verseny Körösladányban. 2010. április 29-én a köröstarcsai gyerekek is részt vettek a versenyen. Csapat tagjai: Budai Adrienn 7.o., Sziráczi Martin 7.o., Gyarakai Boglárka 8.o., Kőműves Miklós 8.o.

A csapat I. helyezést ért el. Gratulálunk a gyerekeknek!

Felkészítő tanár: Ottlecz Kornélia

A Sárrét Legjobb Kis Történészeti csapatversenyen III. helyezést értek el csapattagok: Fülöp Attila 7.o., Budai Adrienn 7.o., Sziráczi Martin 7.o.

Körösladány, 2010. május 6.

Felkészítő: Balázsne Dankó Hédi igazgató helyettes

Vizsgabál 2010

2010. április 9-én került sor a vizsgabálra. A hagyományaink szerint a nyolcadikosok táncanfolyamon vettek részt. Tanárunk, Hajas Tibor, jól felkészítette a gyerekeket. Színvonalas bemutatóban gyönyörködhettünk. A bálkirálynő Nagy Zsanett, a bálkirály Borgula Barnabás lett. A gyerekek bemutatója után Hajas tanár úr és partnere, valamint a Kőműves testvérek produkciót láthatta a közönség.

Ovisok látogattak el a Tájházba és a Népi Kulturális Ököcentrumba, ahol Végh Judit tanár néni fogadta őket. A kicsik megtekintették a Tájházban található helytörténeti gyűjteményt, majd a tanárnő vezetésével kézműves foglalkozáson vettek részt az Ököcentrumban.

Tengertánc

A Nemzeti Kulturális Alap támogatta azt az előadást, amely a Békés Megyei IBSEN Oktatási, Művészeti és Közművelődési Nonprofit Kft. Kulturális Iroda szervezésében láthattak a gyerekek 2010. április 26-án a művelődési házban. Az délután a népi kultúra bemutatásáról szólt. Meséket hallgattak a kis nézők a Napsugár Bábszínház művészeinek előadásában, megszólaltak az ősi ritmushangszerek a gyerekek kezében, majd a zenészek húzták a talpalávalót a táncházban, végül szép tárgyak készültek a Kézműves Szakiskola tanára és diákjai vezetésével.

A könyvtárhasználati vetélkedő és az irodalmi pályázat eredményhirdetése a könyvtárban

Örökségünk

A helyi hagyományok, épített, környezeti, szellemi kincsek feltárása, összegyűjtése évek óta folyamatosan történik. Zászlós hajója ennek a munkának a Köröstarcsáért Barátok Egyesülete, Végh Judit etnográfus, egyesületi elnök vezetésével.

Az évek alatt összegyűjtött anyag részint a Tájházban részint, a megjelent kiadványokban, az újság MÚLTUNK-JELENNÜNK-JÖVŐNK rovatban, a www.korostarcsa.hu és a www.muvelodesihaz.atw.hu oldalakon megtalálható. (A legújabb „szerzemény”, a Köröstarcsát bemutató régi képeslapok - Komócsin Imre és Marti Imre gyűjteménye - a település honlapján láthatók.)

Ugyancsak ezt az érték feltáró munkát célozza részint - a Bukta Börze is, a hagyományos helyi, tájjellegű kelt tésták bemutatása során, a receptek összegyűjtése, kiadványban történő közreadása pedig nem titkolt távolabbi célunk.

Ezt a gyűjtő munkát kívánjuk kiterjeszteni a teljes lakosságra, a helyi újság nyilvánosságát, lehetőségét kihasználva. Az általános iskola tanulói is részt vesznek ebben a tevékenységben. A már eddig összegyűjtött értékeket a kistérségi Közkincs Kerekasztal értékleltára tartalmazza (elérhető az interneten: www.muvelodesihaz.atw.hu, linkek, Békési Közkincs Kerekasztal)

Tisztelt Olvasók!

Nagy segítséget jelent a Köröstarcsa környezeti, tárgyi, szellemi értékeinek, hagyományainak összegyűjtésében az, ha bármelyik kérdésről rendelkeznek információval és azt eljuttatják a művelődési házba.

- Milyen természeti értékekről tud Köröstarcsán?
- Ön szerint milyen, csak Köröstarcsára jellemző tárgyi értékeink vannak?
- Milyen építészeti értékeinkről tud?
- Milyen tarcsai hagyományt, legendát (szólást) ismer?
- Milyen helyi gasztronómiai hagyományról tud, milyen helyi, családi specialitást ismer?

Smiriné Kokauszki Erika

CIVIL SZERVEZETEK

A Nagycsaládos Egyesület életéből

A 2010. évet szokásos évértékelő közgyűléssel kezdtük, ahol tájékoztattuk a tagságot az előző évi programokról és a pénzügyi gazdálkodásról. Voltunk kirándulni a Tropicariumban, Esztergomban, Szentendrén. Megkezdődött a pályázatírások ideje. A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériumtól nyertünk 2,5 millió forintot energiatakarékos izzókra, melyből 162 családnak tudtuk a legfontosabb fényforrásait kicserélni, ezzel

Adamik Pálné /Puskás Zsuzsa/

csökkenteni az energiaköltségeit. Az NCA-hoz is pályáztunk működésre, szakmailag megfelelő lett a pályázat, de még eredményt nem hirdettek. Nyertünk gyerektáborozásra is lehetőséget kedvezményes áron a Szelidi tóhoz, mely most van szervezés alatt. Részt vettünk Kiskunfélegyházán régiós értekezleten, tagjaink voltak szakmai továbbképzésen is, ami még jelenleg is tart.

Garzó Lászlóné Icu

2010. április 24-én tisztújító közgyűlésen voltunk, ahol két tagunk oklevél kitüntetésben részesült az egyesületben végzett áldozatos munkájáért. Adamik Pálné /Puskás Zsuzsa/ és Garzó Lászlóné Icu. Nagyon örültek ennek az elismerésnek. Május 8-án szombaton anyák és apák napi ünnepséget, teadélután rendeztünk, melyre meghívtuk a polgármester urat is, aki elfogadta a meghívásunkat és szép szavakkal köszöntötte az édesanyákat. A gyermekeink kis szereppel kedveskedtek, a szerep után pedig Rása Heni segítségével apró ajándékokat készítettek a kézműves foglalkozáson. Köszönjük nekik a részvételét. Utána elbeszélgettünk, teázgattunk, süteményt ettünk és úgy el szaladt az idő, hogy este lett ránk. Többször kellene ilyen családi hangulatú összejövetelt rendezni, csak nagyobb létszámmal.

Az előttünk álló időszak is mozgalmas lesz, egymást érik a programok. Lassan készülni kell a családi napra is, melyet a sportpályán szoktunk megtartani. Reméljük az idén nem fogja elmosni az eső, mint tavaly.

Róbert Lászlóné elnök

Labdarúgás

Köröstarcsa - Kétegyháza 1 - 0 (0 - 0)

Köröstarcsa, 180 néző. V.: Ács. G.: Szántó a 68. percben... Jó: Petrovszki, Szántó, Farkas, Petneházi, Gál, ill. Balázs, Kopács, Kiu. Zsombok Attila: Az utóbbi hetek legjobb játékával tartottuk itthon a három pontot. A Kétegyházában egy szimpatikus, sportszerű csapatot ismertünk meg. Mikulás Mihály: A hiányzó játékosokat nem tudtuk pótolni. A múlt heti eseményeken a csapat nem igazán tudott túl lépni. Megérdemelt hazai győzelem született.

Ifjúsági mérkőzés: Köröstarcsa-Kétegyháza 8-0

Gólszerzők: Láncai 4, Keresztesi 3, Varga L. 1

Köröstarcsa - Tótkomlós 0 - 0

Megyei II. osztályú labdarúgó-mérkőzés, Köröstarcsa, 200 néző. V.: Flinta. A 24. fordulóból elhalasztott mérkőzés. Jó: Gál, Kovács I., Tusjak, ill. Mészáros, Ondrejó.

Zsombok Attila: A bajnokesélyes csapatnak nem magyarázkodni, hanem futballozni kell. A tarcsai szív ma egy pontot eredményezett. Papp Lajos: Mindenre van magyarázat, de a gólhelyzeteket be kell rúgni. Aki volt már Köröstarcsán focizni, az tudja, milyen húsz milliméter eső után focizni.

Értetlenül állunk a hazaiak durva és megtorlatlan játéka láttán.

Ifjúsági mérkőzés: Köröstarcsa-Tótkomlós 4-1

Köröstarcsa - Csorvás 3 - 0 (0 - 0)

Köröstarcsa, 150 néző. V.: Suck. A 18. fordulóból elhalasztott mérkőzés. G.: Ulrich P. az 51., Pálfi a 56., Petrovszki (11-esből) a 79. percben. Jó: Gál, Kovács I., Pálfi, Petneházi, Petrovszki, ill. Mátyus, Farkas.

Zsombok Attila: Egy hét alatt három meccs, hét pont. Ma magabiztos játékkal tartottuk itthon a három pont. Szarvas András: A hazaiak lelkesedésből példát mutattak, túlnyomórészt ennek köszönhetik győzelmüket. Annak örülök, hogy ezen a rossz pályán nem sérült meg senki.

Ifjúsági mérkőzés: Köröstarcsa-Csorvás 3-1

Gólszerzők: Tóth N. 2, Keresztesi J. 1

Magyar Kupa 2. forduló

Csárdaszállás - Köröstarcsa 1-2

gól: Kardos G, Petrovszki J.

Köröstarcsa: Gál, Vámos, Kardos, Bokor, Tímár, Petrovszki, Farkas, Petneházi, Pálfi, Jabbar, Tóth N. Csere: Keresztesi J, Bak J, Tusjak Cs. Jók: Keresztesi J, Kardos G, Tóth N Zsombok Attila: a célunkat elértük, továbbjutottunk a magyar kupa 3. fordulójába. Külön öröm, hogy ragyogóan mutatkozott be tétmérkőzésen a két saját nevelésű fiatal.

Békésszentandrás - Köröstarcsa 1 - 1 (0 - 0)

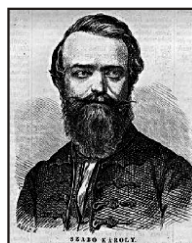
Békésszentandrás, 250 néző. V.: Rác A. G.: Mochnács G. az 50., ill. Zsombok A. a 89. percben. Jó: Melian, Gugolya, Kiss L., Mochnács G., ill. Gál, Mező, Kovács I., Zsombok A. Varga László: Sok helyzetet elpuskáltunk és ez megbosszulta magát a 89. percben, így Sajnos csak egy pontot tudtunk szerezni. Zsombok Attila: Ellentétes félidők, az utolsó percben sikerült pontot mentenünk.

Ifjúsági mérkőzés: Békésszentandrás-Köröstarcsa 3-4

Gólszerzők: Láncai 2, Tóth 2

Szép volt fiúk!

MÚLTUNK- JELENÜNK- JÖVŐNK

Szabó Károly, a köröstarcsai tudós

1848 első felében Békés városa tiszti ügyészének választotta, amely tisztséget azonban nem fogadta el. A szabadságharc kitörésekor a Békés megyei nemzetőrök közé lépett, s a bánati toborzás alatt számos csatában részt vett, főhadnagyságig vitte.

A szabadságharc bukása után Tarcsán húzódott meg. 1850-ben a Teleki könyvtárát rendezte, s az egyetemi könyvtár, fizetés nélküli gyakornoknak nevezte ki. Toldy Ferenc Teleki József grófhhoz ajánlotta, a "Hunyadiak kora" című nagyszabású munka szerkesztéséhez s 1850-1855-ig, a gróf haláláig ezen dolgoztak. Az ő közreműködésével jelent meg e nagyszabású mű öt kötete is. 1855-ben a nagykőrösi református gimnázium a görög nyelv tanárának hívta meg. A nagykőrösi alma mater ekkor olyan híres tanárokkal büszkélkedhetett Szabó Károlyon kívül, mint Arany János, Salamon Ferenc vagy Szilágyi Sándor akadémikus. 1858. december 15-én a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának választotta, 1871-ben pedig rendes tagjává lett.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet alakító közgyűlése könyvtárnokává választotta, így munkáját Kolozsváron folytatta. Kutatását ekkor a régi magyar könyvészetre is kiterjesztette. Szabó Károly Régi Magyar Könyvtár (RMK) című munkája a magyar bibliográfia legjelentősebb alkotása. Ez a jelentős munka a magyar tudományra, irodalomra, történelemre vonatkozó bármely nyelven s bármely országban megjelent magyar könyvészetet sorolja fel 1531-1711 közötti időszakban. Könyvtárossága mellett a kolozsvári egyetem magyar történeti tanszékére is kinevezték. 1882-1883-ban az egyetem rektora is volt. Kolozsváron érte utol a halál 66 éves korában, sírja a Házsongárdi temetőben fekszik. Köröstarcsán 2002-ben vette fel a nevét a Művelődési Ház- és Könyvtár. A Köröstarcsáért Barátok Egyesület emléktáblát is állított a tiszteletére, illetve utcanév is őrzi emlékét. Nagykörösön, ahol mintegy hat éven át a gimnázium görög nyelvtanára volt, a városi könyvtár szintén az ő nevét viseli.

Héjja Julianna Erika (Békés Megyei Levéltár)

Köröstarcsa

(Elhangzott: 2009. november 6-án, a Békés megye történetét bemutató kiállítás megnyitóján.)

Békés megye sorsát alapvetően két tényező határozta meg. Az egyik tényező a földrajzi fekvése, melynek következtében a mezőgazdaság vált legfontosabb megélhetési forrássá. A másik tényező a középkorban létrejött megyei szervezet, amely jogi, szervezeti és integrációs keretet biztosított a lakosság számára.

A török hódítás során és a folyamatos háborúk következtében a megye szinte teljesen elnéptelenedett.

A megye újratelepülésére és újjászervezésére a 18. században került sor. 1720-ban Harruckern János György kapta meg a megye területét is magába foglaló gyulai uradalmat a kincstártól, aki magyar, német és szlovák nemzetiségű jobbágyokat telepített birtokára.

Ennek következtében a megye soknemzetiségűvé vált, ez azonban nem vált folyamatos konfliktusforrássá, hanem az egymás mellett élő különböző etnikumok közös sorsa gondolkodásukat is hasonlóvá formálta, így a megyében évszázadokon keresztül békében éltek és élnek egymás mellett a különböző népcsoportok.

Köröstarcsa, a megye középső részén, a Kettős-Körös bal partján fekszik. Köröstarcsa 1867-ig a Csabai járáshoz tartozott, ettől kezdve a Békésihez. Már az Árpádkorban lakott település, s a váradi regesztrum említést tesz a településről. 1221 körül itt lakott Kalandfia Pál, aki valószínű, hogy a falu birtokosa lehetett. A 14. században a gerlai Ábránfiak bírták a területet. Jelentős település volt már a 15. században is, hiszen 1423-ban Békés vármegye nemesi tartottak itt közgyűlést. Az Ábránfiak anyagi nehézségeik enyhítésére tarcsai földjeik jelentős részét

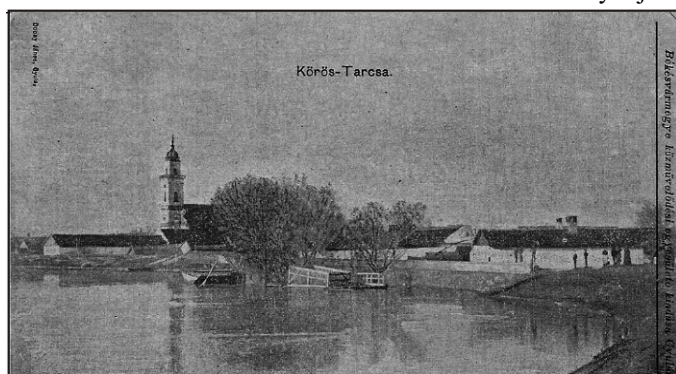
elzálogosították. Ekkor került a terület tulajdonosai közé Veér András is, aki a szentandrási uradalom gazdatisztje volt. Veér András a községet egy fejlődő biroktest főhelyévé igyekezett tenni. Bevezette a majorsági gazdálkodást, s gondja volt a halászat védelmére is. Ábrahánfiak nem nyugodtak bele birtokaik elvesztésébe, így Veér András tarcsai udvarházára rontottak. A sikeres foglalásuknak köszönhetően, még 13 évig bírták földet itt az Ábrahánfiak. Ettől kezdve a Veér és az Ábrahánfi család között állandósultak a határviták és a pereskedések.

A török összeírásokból, defterekből kiderült, hogy a faluban 1557-ben 24 házból tartoztak adót fizetni. A 16. század végére a török háborúk miatt a település lakossága nagyrészt elmenekült, úgy tartották Bihar vármegyébe költöztek. Az ekkor gyér lakosságú falut Székely Péter bírta, a másik felét, pedig a Veér család leszármazottai zálogosították el, egy nagyértékű fekete lóért. A török háborúk befejezése után lassan újranepekedett a falu. 1720-as évek táján leginkább megyebeli halászok, szökött jobbágyok költöztek a faluba. Az országos összeírás szerint 38 család telepedett meg ekkor, majd 3 hónap leforgása alatt, még 6 család érkezett Tarcsára. A lakosság zöme református vallású volt. 1735-ben a Péro-féle békésszentandrási lázadásban 13 köröstarcsai vett részt, melynek iratai a levéltárban találhatóak. 1739-ben pestisjárvány söpört végig Békés megyében, ezt a területet különösen sújtotta, itt Tarcsán 1 év alatt 345 főt ragadott el a fekete halál. A 19. században pedig 2-szer is tombolt egy másik pusztító betegség, a kolera. A 18. században a Harruckernek bírták a községet, majd házasság révén a Wenckheimék örökölték e terület. Szabó Károly, Köröstarcsán született, aki kiváló történész, bibliográfus, egyetemi tanár, műfordító, valamint a Magyar Tudományos Akadémia tagja volt. 1890-ben kívánsága szerint 48-as honvéd köpenyét is vele adták át a haza földjének, vele együtt temették el. Szabó Károly 1851-ben közzétette a tarcsai népmondát, melynek alapján Arany János 1852-ben megírta a *Hamis Tanú* című költeményét. A mondának történelmi alapja is van. A Békés Megyei Levéltár őrzi annak a határpernek iratanyagát, amely 1728-ban Körösladány s Tarcsa között folyt. A határok vizsgálatára 2 megyei biztost küldtek ki, akik végigjárták a vitás határt: Mihályfalvától Lapály-laponyagra mentek, azontúl még Gájácsfok volt a határ. A határfelmérés után a tanúkihallgatás következett. Feltűnő, hogy a tanúk mindegyike korábban, vagy a kihallgatás idején Tarcsai lakosok voltak. Ez a tény már eleve azt sejteti, hogy semmi esetre sem esküdhetek a ladányiak javára, mint azt a mondában teszik.

Az első tanú Juhos István letette esküjét, és levette csizmáját, mint az szokásban volt, s a vitás határvonalra állt, „Lapály-laponyagra, s állította, hogy ott laktában a régi üdőben úgy éltek s bírták Ladány és Tarcsa között a határt”, vagyis Ladányé a vitatott terület meséli a monda.

A kiállítást megnyitotta Balogh Dorottya, a Békés Megyei Levéltár munkatársa.

-folytatjuk-

Irodalmi pályázat 2010.

A Szabó Károly Művelődési Ház és Könyvtár pályázatot irodalmi pályázatot hirdetett műfaji, témaköri megkötés nélkül. Felhívásunkra többen benyújtották pályamunkáikat, amelyek közül néhányat a Tarcsai Híradó hasábjain olvashatnak.

Az összes írást megtalálják a művelődési ház honlapján www.muvelodesihaz.atw.hu, a Múltunk-jelenünk-jövőnk címmel.

Köszönjük a verseket, novellákat és további gyümölcsöző, ihletett munkaórákat kívánunk mindenkin alkotónak.

Nem legenda

Nem legenda, csak emlékek,
melyek szívem mélyéről feltörnek.
Hajdanán velem, vagy éppen
felmenőimmel történtek.

Mind ebben a drága kis faluban
estek meg, melynek neve: Köröstarcsa.
Valaha lehetett Terecha,
de ki emlékszik már a kenderáztatókra?

Dédanyám itt varrogatta, báli ruháját sok unokának,
a másik pedig, rendezgette virágait szép csokorba,
melyek a falubeli az emberek lakodalmát,
s majdan végső útját koszorúzza.

Ükapám itt faragta kanapéját stafirungba.
Büszke volt rá dédmama, később nagymama.
S ma én őrzöm az utókornak,
mert ez még az ő drága keze munkája.

Családi mende-monda,
dédanyám halálát egy varrótű okozta.
Az élet furcsa fintora,
mert elrejtette a tarhonya.

Édesanyám keserűen-mókás emléke,
Mami rétes nyújtásának kezdete.
ahogy húzogatta, kerekítette,
elszakadt, s erre nagy lett a mérge.

A gyerekek ezen jót nevetgéltek,
hogy kuncogásuk elrejtsek,
s e helyzetet ne nehezítsék, a falra szegezett
Szabad Föld naptárját böngészgették.

Gyermekkorom emlékei,
egy gát menti házikóhoz repítenek ki.
Itt nőtt fel édesanyám, s nagyapám is,
ebben a sáros kis utcácskában, a falu végén.

Nyáron sok ember erre biciklizett a közeli kertjébe,
be- beköszönt valamelyik, vállukon gereblyével.
Télen együtt szánkóztunk a környék összes gyerekével,
de ma már, óriási árok húzódik a gát tövében.

Az ősök elmentek, az idő pereg,
új emlékek kerekednek, a gyerekkor emléke
a múltba veszett, de azért születnek
a családban, új varrónő és asztalos lelkek.

Kik, ebben a Körös menti
kis faluban, fogják napjaikat leélni.
És elmondhatják: "Itt született már ükapád is!"
s remélem, itt fogok én is örökre megpihenni.

Íródott Köröstarcsán, 2010. március hava 17. napján
Írta: Sánta Zoltánné

FELHÍVÁS

Az ebek **veszettség elleni** szervezett
kötelező védőoltásának időpontja:

2010. június 03. (csütörtök)

2010. június 04. (péntek)

2010. június 05. (szombat)

8.⁰⁰ órától 10.⁰⁰ óráig

Helye: A mázsaház előtt

Az oltással egy időben az ebek **kötelező**
féregtelenítését is el kell végezteni.

A fizetendő díj: 2.500.- Ft / eb

Az eboltást elmulasztó
ebtartó ellen szabálysértési
eljárás indul.

Az eboltás *minden 3*
hónapnál idősebb eb esetében
kötelező. Az eboltáskor új
sorszámozott oltási könyv
kerül kiadásra.

Polgármesteri Hivatal

Bővítés

A Tiba Szolgáltató és Kereskedő
Ház értesíti a tisztelt Lakosságot,
hogy fali csempe és padlólap
minta utáni értékesítését
megkezdte.

Megkezdte továbbá
napkollektorok értékesítését és
szerelését.

Referencia munka megtekinthető.
Ingyenes szaktanácsadás.
Épületgépészeti anyagok árusítása
és szerelése.

Tisztelettel: Tiba Mihály

Következő számunk tervezett megjelenése:

2010. május 12.

Lapzárta: 2010. május 5.

Tarcsai Híradó § önkormányzati információs időszaki lap §
Szerkesztőség: Szabó Károly Művelődési Ház és Könyvtár
Köröstarcsa, Kossuth u. 18-20. § Tel./fax: 06-66/480-824 § E-mail:
muvhaz@korostarcsa.koznet.hu § Szerkeszti: társadalmi szerkesz-
tőbizottság § Kiadja: Köröstarcsa Község Önkormányzat Képviselő-
testülete § Felelős kiadó: Nosza József polgármester § A
szerkesztőség nem szükségszerűen azonosul a szerzők cikkeinek
tartalmával, azokért felelősséget nem vállal. § Nyomtatás: Ifj. Győri
Sándor nyomdája § Nyilvántartási szám: 2.2/7898/2000